

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
Sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko**

**Metodická príručka k posudzovaniu dodatočných nákladov podľa článku
34 ods. 2 Nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014
o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom
podľa článkov 107 a 108 zmluvy**

Adresáti:

Poskytovatelia/ vykonávatelia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Vydáva: Sekcia práva a verejného obstarávania

Dátum platnosti a účinnosti: 1. 6. 2024

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	CIEĽ PRÍRUČKY	3
3.	ŠTRUKTÚRA PRÍRUČKY	3
4.	PRÁVNA ÚPRAVA A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	4
4.1.	ZNENIE ČLÁNKU 34 NARIADENIA:	4
5.	VŠEOBECNÝ VÝKLAD EURÓPSKEJ KOMISIE A PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SLOVENSKEJ REPUBLIKY	5
6.	VŠEOBECNÝ VÝKLAD MINISTERSTVA PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	6
7.	PRÍPADY Z APLIKAČNEJ PRAXE	6
7.1.	NÁKLADY NA ÚPRAVU PRIESTOROV PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. a) NARIADENIA	6
7.2.	NÁKLADY NA ZAMESTNÁVANIE ZAMESTNANCOV VÝLUČNE NA ČAS VENOVANÝ POMOCI PRACOVNÍKOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A NÁKLADY NA ODBORNÚ PRÍPRAVU TAKÝCHTO ZAMESTNANCOV TÝKAJÚCU SA POMOCI PRACOVNÍKOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. b) NARIADENIA	12
7.3.	NÁKLADY NA ÚPRAVU ALEBO ZÍSKANIE VYBAVENIA ALEBO NA ZÍSKANIE A VALIDÁCIU SOFTVÉRU PRE PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM VRÁTANE UPRAVENÝCH ALEBO POMOCNÝCH TECHNOLOGICKÝCH ZARIADENÍ, KTORÉ SÚ DODATOČNÝMI NÁKLADMI K NÁKLADOM, KTORÉ BY PRÍJEMCA POMOCI ZNÁŠAL, KEBY ZAMESTNAL PRACOVNÍKOV, KTORÍ NIE SÚ ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ, PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. c) NARIADENIA	15
7.4.	NÁKLADY PRIAMO SPOJENÉ S DOPRAVOU PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM DO MIESTA PRÁCE A NA ČINNOSTI SÚVISIACE SO ZAMESTNANÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. d) NARIADENIA	23
7.5.	MZDOVÉ NÁKLADY ZA HODINY, POČAS KTORÝCH JE PRACOVNÍK SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM NA REHABILITÁCIU PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. e) NARIADENIA	25
7.6.	AK PRÍJEMCA POMOCI POSKYTUJE CHRÁNENÉ ZAMESTNANIE, NÁKLADY NA VÝSTAVBU, INŠTALÁCIU ALEBO MODERNIZÁCIU VÝROBNÝCH JEDNOTIEK PRÍSLUŠNÉHO PODNIKU A AKÉKOL'VEK ADMINISTRATÍVNE NÁKLADY A NÁKLADY NA DOPRAVU, ZA PREDPOKLADU, ŽE SÚ PRIAMYM DÔSLEDKOM ZAMESTNÁVANIA PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. f) NARIADENIA	26
8.	ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	33

1. ÚVOD

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj „poskytovateľ“) je poskytovateľom štátnej pomoci z verejných zdrojov a zdrojov Európskej únie (ďalej len „EÚ“). V programovom období 2021-2027 plní úlohu Sprostredkovateľského orgánu pre Program Slovensko¹ a v rámci jeho implementácie, a implementácie zákona o službách zamestnanosti², zákona o sociálnej ekonomike³ poskytuje aj štátnu pomoc a pomoc *de minimis*.

Poskytovateľ je zodpovedný za riadenie a vykonávanie Programu Slovensko v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia. Za týmto účelom je tiež povinnosťou poskytovateľa zabezpečenie, aby sa operácie vyberali na financovanie v súlade s kritériami vzťahujúcimi sa na Program Slovensko a v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci, a aby sa dodržiavali uplatniteľné predpisy spoločenstva a vnútroštátne predpisy počas celého obdobia vykonávania.

Poskytovateľ vydáva tento dokument s cieľom poskytnúť všeobecný výklad článku 34 ods. 2 Nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (ďalej len „Nariadenie“) - Pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov⁴ so zdravotným postihnutím a zároveň výklad uplatňovania uvedeného článku na základe prípadov z aplikačnej praxe pre pochopenie analógie samotného posudzovania.

Predmetná príručka má slúžiť najmä ako praktická pomôcka na uľahčenie uplatňovania pravidiel štátnej pomoci pre zamestnancov v pôsobnosti poskytovateľa ako aj Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorí sú vykonávateľmi schém minimálnej/štátnej pomoci/ resp. plnia niektoré povinnosti vykonávateľa (ďalej aj „vykonávateľ schém pomoci“).

2. CIEĽ PRÍRUČKY

Primárnym cieľom metodologickej príručky je poskytnúť výklad pri posudzovaní dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím na základe konkrétnych prípadov z aplikačnej praxe. Okrem toho má slúžiť ako stručný a praktický návod pre poskytovateľov pomoci, vykonávateľov schém pomoci, práve aj na základe neformálnych usmernení zo strany Európskej Komisie prostredníctvom platformy e-State Aid WIKI (platforma slúžiaca členským štátom pre bližšie usmernenie Komisie k jednotlivým ustanoveniam Nariadenia).

3. ŠTRUKTÚRA PRÍRUČKY

Prvá kapitola uvádza právny základ, interpretáciu koordinátora pomoci, ktorým je Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, ako aj sprostredkovateľského orgánu, pomoci na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím, primárne zásady, princípy a logické kroky, ako pristupovať k posudzovaniu oprávnenosti dodatočných nákladov.

---

¹ Program Slovensko, dokument je k dispozícii na webovom sídle www.employment.gov.sk

² Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dokument je dostupný na webovom sídle www.employment.gov.sk, alebo www.esf.gov.sk

³ Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je dostupný na webovom sídle www.employment.gov.sk, alebo www.esf.gov.sk

⁴ v zmysle vnútroštátneho predpisu sa pod týmto pojmom chápe aj zamestnanec

Druhá kapitola rozoberá špecifické charakteristiky konkrétnych prípadov, ktoré boli posudzované zo strany poskytovateľa, vykonávateľov schém pomoci, v špecifických prípadoch aj zo strany Európskej Komisie.

Upozorňujeme, že predmetná metodická príručka predstavuje dokument Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a má všeobecný informatívny charakter, nie je všeobecne záväzným právnym dokumentom. Vychádza z judikatúry Súdneho dvora EÚ v predmetnej oblasti, aktuálne platnej legislatívy Európskej komisie o štátnej pomoci a ňou vydaných usmernení.

Je určená výlučne pre pracovné využitie poskytovateľa, vykonávateľov schém pomoci. Každý prípad, ktorý má byť posúdený, je potrebné vyhodnotiť samostatne, s prihliadnutím na osobitosti každého prípadu. Za konkrétne uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci a poskytnutie pomoci je zodpovedný poskytovateľ /vykonávateľ schém pomoci.

4. PRÁVNA ÚPRAVA A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Tento dokument vychádza z nasledujúcich predpisov:

- Zmluva o fungovaní Európskej únie,
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitej kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení,
- Zákon č. 358/2015 Z. z. úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4.1. ZNENIE ČLÁNKU 34 NARIADENIA⁵:

Článok 34

Pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím

1. Pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím⁶ je zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 zmluvy a je oslobodená od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 zmluvy za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto článku a kapitole I.
2. Oprávnené náklady sú:

⁵ Platné znenie v čase vydania metodického príručky

⁶ Definíciu pracovníka so zdravotným postihnutím vymedzuje Článok 2 bod 3 Nariadenia

- a) náklady na úpravu priestorov;
- b) náklady na zamestnávanie zamestnancov výlučne na čas venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím a náklady na odbornú prípravu takýchto zamestnancov týkajúcu sa pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím;
- c) náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru pre pracovníkov so zdravotným postihnutím vrátane upravených alebo pomocných technologických zariadení, ktoré sú dodatočnými nákladmi k nákladom, ktoré by príjemca pomoci znášal, keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí;
- d) náklady priamo spojené s dopravou pracovníkov so zdravotným postihnutím do miesta práce a na činnosti súvisiace so zamestnaním;
- e) mzdové náklady⁷ za hodiny, počas ktorých je pracovník so zdravotným postihnutím na rehabilitácii;
- f) ak príjemca pomoci poskytuje chránené zamestnanie⁸, náklady na výstavbu, inštaláciu alebo modernizáciu výrobných jednotiek príslušného podniku a akékoľvek administratívne náklady a náklady na dopravu, za predpokladu, že sú priamym dôsledkom zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím.

3. Intenzita pomoci nepresahuje 100 % oprávnených nákladov.

5. VŠEOBECNÝ VÝKLAD EURÓPSKEJ KOMISIE A PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SLOVENSKEJ REPUBLIKY⁹

Vymedzenie charakteru oprávnenosti dodatočných nákladov na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím upravuje článok 34 Nariadenia.

Európska Komisia sa domnieva, že určité kategórie znevýhodnených pracovníkov, alebo pracovníkov so zdravotným postihnutím sa ešte vždy stretávajú s osobitnými ťažkosťami pri vstupe na trh práce a pri snahe udržať sa na ňom. Z tohto dôvodu má za to, že verejné orgány môžu uplatňovať opatrenia, ktoré podniky podnecujú k tomu, aby zamestnávali viac týchto kategórií pracovníkov, najmä mladých ľudí. Keďže náklady na zamestnávanie tvoria časť bežných prevádzkových nákladov každého podniku, **pomoc na podporu zamestnávania znevýhodnených pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím by mala mať pozitívny účinok na úroveň zamestnanosti týchto kategórií pracovníkov a nemala by podnikom umožňovať, aby iba znížili náklady, ktoré by inak museli znášať.**¹⁰

Z hľadiska bližšej špecifikácie dodatočných nákladov podľa článku 34 Nariadenia koordinátor pomoci upozorňuje, že je potrebné vychádzať zo základnej premisy, t. j. ak zamestnávanie zdravotne postihnutého pracovníka spôsobuje dodatočné náklady spojené s integráciou tohto zdravotne postihnutého pracovníka, len tieto dodatočné náklady, tak ako sú uvedené v článku 34 ods. 2 Nariadenia, je možné považovať za oprávnené. V tomto kontexte za oprávnené náklady nemožno považovať náklady,

⁷ Definíciu mzdových nákladov vymedzuje Článok 2 bod 31 Nariadenia

⁸ Definíciu chráneného zamestnania vymedzuje Článok 2 bod 100 Nariadenia

⁹ Protimonopolný úrad Slovenskej republiky plní úlohu **koordinátora pomoci** v zmysle zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)

¹⁰ Oddiel (54) Nariadenia

výdavky, ktoré by sa vynaložili bez ohľadu na to, či zamestnávateľ zamestnáva zdravotne postihnutého pracovníka alebo akéhokoľvek iného pracovníka. V súvislosti s uvedeným, náklady, ktoré nesúvisia priamo s integráciou pracovníkov so zdravotným postihnutím do pracovnej sily spoločnosti, ale poskytujú podporné služby pre všetkých, nie je možné považovať za dodatočné náklady v zmysle článku 34 Nariadenia.

6. VŠEOBECNÝ VÝKLAD MINISTERSTVA PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vo všeobecnej rovine možno uviesť, že oprávnenými nákladmi sú iba tie vzniknuté náklady, ktoré sú nad rámec obvyklých nákladov (t. z. vznikajú dodatočne), ktoré zamestnávateľ bežne znáša a vynakladá pri budovaní a zriaďovaní pracoviska, ak by zamestnával zdravého zamestnanca. Oprávnenosť nákladov v zmysle článku 34 Nariadenia zohľadňujúc 100% intenzitu pomoci sa vzťahuje len na tie náklady podniku/zamestnávateľa, ktoré sú spojené a sú podstatou samotného procesu zamestnávania občana so zdravotným postihnutím, a sú vyvolanými dodatočnými nákladmi nad rámec obvyklých bežných nákladov zamestnávateľa/podniku, ktoré zamestnávateľia/podniky znášajú, keď zriaďujú podnik/prevádzku a zamestnávajú zamestnancov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí.

Zároveň Sprostredkovateľský orgán má za to, že v rámci tvorby pracovných miest v podniku môže ísť len o tie dodatočné náklady, ktoré sú v spojitosti a vyvolané konkrétnym zdravotným postihnutím zamestnanca a následne prispôbením prevádzky/pracoviska povahy zdravotnému stavu. Vzhľadom na uvedené, náklady, ktoré zamestnávateľia/podniky bežne a obvykle znášajú pri zriaďovaní svojich prevádzok, pracovísk, tvorbe pracovných miest a zamestnávaní zamestnancov, nie je možné pričleniť k dodatočným nákladom spojených so zamestnávaním občanov so zdravotným postihnutím.

7. PRÍPADY Z APLIKAČNEJ PRAXE

Pri posudzovaní oprávnenosti nákladov jednotlivých prípadov je nevyhnutné mať na zreteli, že na to, aby bolo možné považovať dodatočné náklady za oprávnené, musia byť dodržané podmienky článku 34 Nariadenia ako aj ostatné relevantné podmienky kapitoly I Nariadenia, vrátane definície „pracovníka so zdravotným postihnutím“ a „znevýhodneného pracovníka“ v článku 2 Nariadenia.

Oprávnenosť dodatočných nákladov sa posudzuje individuálne a viaže sa vždy k zdravotnému postihnutiu konkrétneho zamestnanca vo vzťahu k jeho pracovnej pozícii, na ktorej je pracovná činnosť vykonávaná.

7.1. NÁKLADY NA ÚPRAVU PRIESTOROV PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. a) NARIADENIA

V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 písm. a) Nariadenia, pri posudzovaní dodatočných nákladov je nevyhnutné brať do úvahy charakter a povahu úprav priestorov, ktoré požaduje zamestnávateľ a povahu zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca, ktorého zamestnávateľ prijíma do pracovného pomeru a ku ktorému sa viažu dodatočné náklady :

- ak si úpravu priestorov vyžaduje povaha, charakter práce všeobecne pre každého zamestnanca, ide o bežný náklad a nie je možné ho uznať ako náklad dodatočný. Štandardné úpravy, rekonštrukcie, modernizácie priestorov nie je v žiadnom prípade možné chápať ako dodatočné náklady.
- ak si úpravu priestorov vyžaduje povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca, je možné náklady na úpravu priestorov uznať ako náklady dodatočné. Je však potrebné odlišovať či si úpravu priestorov vyžaduje povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca, ktorého ide zamestnávateľ prijímať, alebo zamestnanca/pracovníka, ktorého už zamestnáva.

Za oprávnené náklady na úpravu priestorov podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia je možné považovať len tie náklady, ktoré priamo súvisia s prijatím zamestnanca do pracovného pomeru a teda sú priamym dôsledkom zamestnávania občana so zdravotným postihnutím. Prispôbenie pracovného priestoru sa musí viazať ku konkrétnemu zdravotnému postihnutiu občana so zdravotným postihnutím a jeho pracovnej pozícii.

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie nákladov na **vybudovanie bezbariérového prístupu pre zamestnanca, úpravu vchodových dverí.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný náklad pre prispôbenie pracoviska zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím a zdravotné postihnutie zamestnanca si takúto úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 1 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie zamestnanca bolo pohybového aparátu a aktuálny priestor zamestnávateľa spôsoboval zamestnancovi fyzickú bariéru, a teda úpravu priestorov si skutočne vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu priestorov vo forme vybudovania bezbariérového prístupu, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

PRÍPAD 2

Žiadateľ požiada o preplatenie nákladov na **úpravu bezbariérovosti sociálneho zariadenia a to konkrétne dorobenie madiel na pridržiavanie sa a úpravu výšky umývadla.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. Ak áno, v prípade, ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že pôjde o nevyhnutný náklad pre prispôbenie pracoviska zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a zdravotné postihnutie zamestnanca si takúto úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 2 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie zamestnanca bolo pohybového aparátu a aktuálny priestor sociálneho zariadenia zamestnávateľa spôsoboval zamestnancovi fyzickú bariéru,

a teda úpravu priestorov si skutočne vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu priestorov vo forme vybudovania bezbariérovosti sociálneho zariadenia za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

Pozn. : Je potrebné odlišovať aké druhy nákladov si zamestnávateľ v rámci úpravy sociálneho zariadenia predkladá na refundáciu, je nutné aby boli splnené podmienky, ktorými sa zabezpečí maximálna hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov.

PRÍPAD 3

Žiadateľ požiada o preplatenie nákladov na **úpravu lepšej viditeľnosti schodiska použitým kontrastných žltó-čiernych pruhov a zároveň o nákladov v súvislosti s vymaľovaním prípadne označením okrajov vypínačov a zárubní kontrastnou farbou.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. Ak áno, v prípade, ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že pôjde o nevyhnutný výdavok pre prispôbenie pracoviska zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a zdravotné postihnutie zamestnanca si takúto úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 3 bolo preukázané, že zamestnanec mal poruchu zrakového vnímania - slabozrakosť a jeho zrakové postihnutie si úpravu priestorov skutočne vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu schodiska vrátane nákladov súvisiacich s maľovaním a potrebným označením, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

PRÍPAD 4

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov na **úpravu alebo prispôbenie priestoru vybratím alebo výmenou prechodovej lišty.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. Ak áno, v prípade, ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že pôjde o nevyhnutný výdavok pre prispôbenie pracoviska zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a zdravotné postihnutie zamestnanca si takúto úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 4 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie zamestnanca bolo pohybového aparátu resp. zrakového postihnutia a aktuálny priestor zamestnávateľa spôsoboval zamestnancovi fyzickú bariéru, úpravu priestorov si skutočne vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu priestorov, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

ZÁVER :

Vo vyššie uvedených 1 – 4 prípadoch možno hovoriť ako o príkladoch dobrej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľia požadovali skutočne slúžili na prispôsobenie pracoviska zdravotnému stavu konkrétnych zamestnancov a teda spĺňali charakter doplnkovosti, dodatočnosti a zároveň spĺňali aj ostatné podmienky oprávnenosti v zmysle príslušnej schémy štátnej pomoci, ako aj iné podmienky, ktorými bola zabezpečená maximálna hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov. V prípade, ak by zamestnávateľia prijali zamestnancov bez zdravotného znevýhodnenia, prispôsobenie pracoviska by si ich prijatie nevyžadovalo, a preto bolo možné na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné.

Pozn. : Zamestnanec, ktorého zdravotné postihnutie je psychickej povahy, nebude vyžadovať napríklad bezbariérovú úpravu priestorov. Každý prípad je potrebné posudzovať individuálne.

PRÍPAD 5

Žiadateľ požiada o preplatenie nákladov **na rekonštrukciu sociálneho zariadenia, šatní a spŕch.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si takúto úpravu vyžaduje povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím, alebo si takúto úpravu priestorov vyžaduje samotná pracovná pozícia. V tomto prípade nebolo možné náklady na takýto druh úprav priestoru považovať za dodatočný náklad, nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladov, ktoré by vznikli ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec. Predložené náklady súviseli s vynovením priestorov komplexnou stavebnou úpravou sociálneho zariadenia a vynovením priestorov šatní a spŕch, no neboli priamo spojené s nákladmi pre prispôsobenie sa konkrétnemu zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a neboli bezprostredne nevyhnutné k výkonu jeho práce.

V prípade 5 bolo preukázané, že rekonštrukcia sociálneho zariadenia sa vyžadovala pre všetkých zamestnancov, nie pre účely prispôsobenia sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady na úpravu priestorov formou rekonštrukcie sociálneho zariadenia, šatní a spŕch za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

V prípade rekonštrukcie sociálnych zariadení je potrebné odlišovať, či ide napr. o rekonštrukciu z dôvodu rozšírenia zárubní dverí, prispôsobenia priestoru – upravenie umiestnenia sociálneho zariadenia, umývadla, prípadne madla z dôvodu zamestnania, resp. zamestnávania osoby so zdravotným postihnutím pohybujúcej sa napr. na invalidnom vozíku alebo ide o štandardnú rekonštrukciu, ktorú by bolo potrebné urobiť aj pre zdravého zamestnanca.

Pozn. : V prípade pochybností je vhodné pre takýto účel, aby mal poskytovateľ k dispozícii vyjadrenie lekára, aký typ úpravy priestoru z dôvodu poruchy pohybovaného aparátu je pre toho konkrétneho zamestnanca nevyhnutný (iné úpravy si vyžaduje osoba pohybujúca sa na invalidnom vozíku, iné osoba s inou poruchou pohybového aparátu).

PRÍPAD 6

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **na maľovanie a tapetovanie stien**.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. V tomto prípade nie je možné náklady na takýto druh úprav priestoru považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady neboli priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím a neboli nevyhnutné na výkon jeho práce.

V prípade 6 bolo preukázané, že úprava priestorov formou maľovania a tapetovania stien sa vyžadovala pre všetkých zamestnancov, nie pre účely prispôsobenia sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady na úpravu priestorov formou maľovania a tapetovanie stien za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

PRÍPAD 7

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **na opravu kanalizácie a výmenu elektrických rozvodov**.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. V takomto prípade nie je možné náklady na takýto druh úprav priestoru považovať za dodatočný náklad, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom zamestnávateľa ako majiteľa nehnuteľnosti, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 7 bolo preukázané, že úprava priestorov formou opravy kanalizácie a výmeny elektrických rozvodov si vyžadovalo pracovisko ako také, teda pre všetkých zamestnancov, nie pre účely prispôsobenia sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady na úpravu priestorov formou opravy kanalizácie a výmeny elektrických rozvodov za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

PRÍPAD 8

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **na výmenu podlahy v celej budove**.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu priestorov vyžaduje. V tomto prípade nie je možné náklady na takýto druh úprav priestoru považovať za dodatočný náklad, nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu pracovníka so zdravotným postihnutím a nie sú potrebné k výkonu práce.

V prípade 8 bolo preukázané, že úprava priestorov formou výmeny podlahy v celej budove si vyžadovalo pracovisko ako také, teda pre všetkých zamestnancov, nie pre účely prispôsobenia sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím. Nakoľko teda išlo o bežnú rekonštrukciu, ktorú zamestnávateľ robil štandardne pre akéhokoľvek zamestnanca, aby v rámci ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci zabezpečil všetkým svojim zamestnancom adekvátne podmienky na vykonávanie pracovnej činnosti, nie je možné tieto výdavky považovať za oprávnené. Ak by išlo o inú rekonštrukciu, ktorú by si vyžadovalo zdravotné postihnutie konkrétneho zamestnanca, bolo by možné výdavky považovať za oprávnené, avšak by bolo potrebné navyše posúdiť či typ podlahy v kalkulácii spĺňa zásadu hospodárnosti, s prihliadnutím na maximálnu účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov. Z uvedeného dôvodu, však nebolo možné považovať náklady na úpravu priestorov formou výmeny podlahy v celej budove, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. a) Nariadenia.

Pozn. : Náklady na dizajnovú podlahu nebolo možné považovať za oprávnené. Odôvodnenie, že podlaha bola pôvodne betónová, hlučná a po rekonštrukcii položený laminát tlmí zvuk a lepšie sa po podlahe zamestnancom so zdravotným postihnutím chodí, pričom to prispieva k zvyšovaniu komfortu zamestnancov nebolo možné akceptovať. Rovnako tak ani argument, že jej farebné prevedenie bolo vybrané tak, aby pôsobilo ukludňujúco pre zamestnanca so zdravotným postihnutím psychického charakteru. Posúdením bolo zistené, že išlo iba o zvýšenie komfortu ako takého, nie o nevyhnutnosť a nebola preukázaná dodatočnosť, doplnkovosť nákladov. V tomto prípade náklad nespĺňal nevyhnutnosť prispôsobenia zdravotnému stavu pracovníka so zdravotným postihnutím na výkon jeho práce.

ZÁVER :

V prípadoch 5 – 8 možno hovoriť ako o príkladoch zlej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľa požadovali nemali slúžiť na prispôsobenie pracoviska zdravotnému stavu konkrétnych zamestnancov, ale na prispôsobenie pracoviska ako takého pre všetkých zamestnancov. V takýchto prípadoch nemožno hovoriť o dodatočných nákladoch nakoľko náklady nespĺňali charakter doplnkovosti, dodatočnosti. Oprávnený je len taký dodatočný náklad zohľadňujúci zdravotný stav konkrétneho zdravotne postihnutého zamestnanca, ktorý je nad rámec nákladu, ktorý by zamestnávateľ zabezpečoval alebo znášal pri bežnom zamestnancovi. Štandardnú rekonštrukciu nemožno „skryť“ za dodatočné náklady a zdôvodňovať ju bezbariérovosťou, k jej realizácii by zamestnávateľ mal pristúpiť (z pohľadu bezpečnosti a ochrany zdravia) aj v prípade zamestnávania zdravých zamestnancov. V prípade, ak by zamestnávateľa prijali zamestnancov bez zdravotného znevýhodnenia, prispôsobenie pracoviska by si ich prijatie rovnako tak vyžadovalo, a preto nie je možné v žiadnom prípade na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady.

7.2. NÁKLADY NA ZAMESTNÁVANIE ZAMESTNANCOV VÝLUČNE NA ČAS VENOVANÝ POMOCI PRACOVNÍKOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A NÁKLADY NA ODBORNÚ PRÍPRAVU TAKÝCHTO ZAMESTNANCOV TÝKAJÚCU SA POMOCI PRACOVNÍKOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. b) NARIADENIA

V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 písm. b) Nariadenia sú oprávnené náklady na zamestnávanie zamestnancov výlučne na čas, venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím, pričom sa predpokladá, že dotknutí pracovníci musia skutočne pomoc potrebovať.

V zmysle všeobecného usmernenia týkajúceho sa výkladu (odpoveď Komisie k otázke členského štátu Belgicka zo dňa 17.5.2018), článok 34 ods. 2 písm. b) sa týka nákladov na zamestnávanie zamestnancov (asistentov) na pomoc pracovníkom so zdravotným postihnutím, bez rozlišovania medzi vlastným (interným) personálom a personálom zamestnaným tretími stranami, ktoré poskytujú asistenčné služby pracovníkom so zdravotným postihnutím. Keďže cieľom tohto ustanovenia je kompenzovať dodatočné náklady na zamestnávanie pracovníkov so zdravotným postihnutím, náklady zaplatené externým asistentom sa tiež zohľadňujú ako oprávnené náklady, pokiaľ pokrývajú iba čas strávený zamestnancami na pomoc pracovníkom so zdravotným postihnutím a rovnako aj náklady na odbornú prípravu, ktorá sa poskytuje týmto asistentom poskytujúcim pomoc pracovníkom so zdravotným postihnutím.

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na odbornú prípravu pracovného asistenta a to konkrétne na absolvovanie kurzu posunkového jazyka.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že pôjde o nevyhnutný náklad vynaložený pre zamestnanca so zdravotným postihnutím sluchového aparátu a zdravotné postihnutie si odborného asistenta so znalosťou posunkového jazyka vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 1 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie sluchového aparátu si skutočne odborného asistenta so znalosťou posunkového jazyka vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na odbornú prípravu pracovného asistenta formou absolvovania kurzu posunkového jazyka za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. b) Nariadenia.

PRÍPAD 2

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na pracovného asistenta pre zamestnanca so zdravotným postihnutím pohybového aparátu na vykonávanie pomocných činností ako je napríklad nosenie ťažších rámov, na ktoré zamestnanec so zdravotným postihnutím následne vyrezáva ornamenty.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca so zdravotným postihnutím pohybového aparátu, a jeho zdravotné postihnutie si vyžaduje pomoc odborného asistenta, bez ktorej by svoju prácu vykonávať nemohol, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 2 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie pohybového aparátu si skutočne pri práci pomoc pracovníka vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na zamestnávanie zamestnanca – pracovníka za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. b) Nariadenia. Oprávnený náklad je však možné považovať len za čas venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím.

Pozn. : V prípade neprítomnosti pracovníka so zdravotným postihnutím z akéhokoľvek dôvodu resp. neprítomnosti pracovníka z akéhokoľvek dôvodu, náklad na zamestnávanie pracovníka nie je za čas neprítomnosti oprávnený.

PRÍPAD 3

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na pracovníka pre zamestnanca so zdravotným znevýhodnením poruchy autistického spektra, úlohou pracovníka bude sprostredkovať pracovné povinnosti a pomáhať začleňovať sa do kolektívu.** V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca so zdravotným znevýhodneným autistického spektra a jeho zdravotné postihnutie si vyžaduje pomoc odborného pracovníka, bez ktorej by svoju prácu vykonávať nemohol, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 3 bolo preukázané, že zdravotné postihnutie - porucha autistického spektra si skutočne pri práci pomoc pracovníka vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na zamestnávanie zamestnanca – pracovníka za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. b) Nariadenia. Oprávnený náklad je však možné považovať len za čas venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím.

Pozn. : V prípade neprítomnosti pracovníka so zdravotným postihnutím z akéhokoľvek dôvodu resp. neprítomnosti pracovníka z akéhokoľvek dôvodu, náklad na zamestnávanie pracovníka nie je za čas neprítomnosti oprávnený.

ZÁVER :

V prípadoch 1 – 3 možno hovoriť ako o príkladoch dobrej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľia požadovali skutočne slúžili na pomoc konkrétnym pracovníkom so zdravotným postihnutím, a teda spĺňali charakter doplnkovosti, dodatočnosti a zároveň spĺňali aj ostatné podmienky oprávnenosti v zmysle príslušnej schémy štátnej pomoci ako aj iné podmienky, ktorými sa zabezpečí maximálna hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov.

V prípade, ak by zamestnávateľia prijali zamestnancov bez zdravotného znevýhodnenia, náklady na zamestnávanie zamestnancov výlučne na čas venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím a náklady na odbornú prípravu takýchto zamestnancov týkajúcu sa pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím by si ich prijatie nevyžadovalo, a preto je možné na

takéto náklady nahliadať ako na dodatočné. Každý prípad je však potrebné posudzovať individuálne.

PRÍPAD 4

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na absolvovanie zdravotníckeho kurzu**.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia takúto pomoc pracovného asistenta vyžaduje. V tomto prípade nie je možné náklady na takýto druh vzdelávacej aktivity považovať za dodatočný náklad, nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 4 bolo preukázané, že náklady na odbornú prípravu zamestnanca prijatého na pomoc pracovníkovi so zdravotným postihnutím, konkrétne zdravotnícky kurz nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. b) Nariadenia, nakoľko takáto odborná príprava sa netýka pomoci pracovníkovi so zdravotným postihnutím. Náklady na odbornú prípravu sa musia týkať výlučne pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím.

PRÍPAD 5

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na absolvovanie manažérskeho kurzu**.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc pracovného asistenta vyžaduje. V tomto prípade nie je možné náklady na takýto druh vzdelávacej aktivity považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 5 bolo preukázané, že náklady na odbornú prípravu zamestnanca prijatého na pomoc pracovníkovi so zdravotným postihnutím, konkrétne manažérsky kurz nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. b) Nariadenia, nakoľko takáto odborná príprava sa netýka pomoci pracovníkovi so zdravotným postihnutím. Náklady na odbornú prípravu sa musia týkať výlučne pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím.

ZÁVER :

V prípadoch 4 – 5 možno hovoriť ako o príkladoch zlej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľa požadovali (odborné vzdelávanie zdravotníka, manažéra) sa nevzťahovali výlučne k pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím, ale pomoci zamestnávateľovi zabezpečiť chod fungovania spoločnosti ako takej. V takýchto prípadoch nemožno na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady.

Pozn. : Vzdelávacie aktivity na zvyšovanie kvalifikácie ako napr. zdravotnícke kurzy, manažérske kurzy a iné všeobecné a odborné vzdelávanie upravuje Európska komisia v Nariadení samostatným článkom 31 Pomoc na podporu vzdelávania, ako štátnu pomoc pre zamestnávateľov s osobitnými podmienkami pre oprávnenosť a odlišnou intenzitou pomoci.

7.3. NÁKLADY NA ÚPRAVU ALEBO ZÍSKANIE VYBAVENIA ALEBO NA ZÍSKANIE A VALIDÁCIU SOFTVÉRU PRE PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM VRÁTANE UPRAVENÝCH ALEBO POMOCNÝCH TECHNOLOGICKÝCH ZARIADENÍ, KTORÉ SÚ DODATOČNÝMI NÁKLADMI K NÁKLADOM, KTORÉ BY PRÍJEMCA POMOCI ZNÁŠAL, KEBY ZAMESTNAL PRACOVNÍKOV, KTORÍ NIE SÚ ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ, PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. c) NARIADENIA

V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 písm. c) Nariadenia, sú jasne vymedzené oprávnené náklady, a to nasledovne: "náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru pre zamestnancov so zdravotným postihnutím vrátane upravených alebo pomocných technologických zariadení, ktoré sú dodatočnými nákladmi k nákladom, ktoré by prijímateľ pomoci znášal, keby zamestnal zamestnancov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí", tzn. skutočne oprávnený je len taký dodatočný náklad zohľadňujúci zdravotný stav zdravotne postihnutého konkrétneho zamestnanca, ktorý je nad rámec nákladu, ktorý zamestnávateľ zabezpečuje a znáša pri zamestnancovi, ktorý nie je zdravotne postihnutý.

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na zabezpečenie špeciálneho počítačového programu umocňujúceho hlasový výstup, spolu so špeciálnou klávesnicou, ktorá je nevyhnutnou súčasťou práce na PC pre zamestnanca so zrakovým postihnutím.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto úpravu, vybavenie vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca so zdravotným zrakovým znevýhodneným, a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie, úpravu vyžaduje, bez ktorej by svoju prácu vykonávať nemohol, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 1 bolo preukázané, že zrakové postihnutie si skutočne pri práci špeciálny počítačový program umožňujúci hlasový výstup spolu so špeciálnou klávesnicou vyžadoval, zároveň bolo preukázané, že náklady spĺňajú podmienku doplnkovosti, dodatočnosti. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na získanie vybavenia, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

PRÍPAD 2

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na zabezpečenie špeciálneho zväčšovacieho softvéru, ktorý je nevyhnutnou súčasťou práce na PC pre zamestnanca so zrakovým znevýhodneným.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto úpravu, vybavenie vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký

rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca so zdravotným zrakovým znevýhodneným a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie, úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 2 bolo preukázané, že zrakové postihnutie si skutočne pri práci špeciálny zväčšovací softvér vyžadoval, v opačnom prípade by zamestnanec nebol schopný prácu kvalifikovane vykonávať, zároveň bolo preukázané, že náklady spĺňajú podmienku doplnkovosti, dodatočnosti, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na získanie vybavenia za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

PRÍPAD 3

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na zabezpečenie mikrofónu s FM vysielateľom na zachytávanie zvuku pre zamestnanca so sluchovým obmedzením.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto vybavenie, úpravu vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca s obmedzením sluchu, a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie, úpravu vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 3 bolo preukázané, že sluchové postihnutie si skutočne pri práci zariadenie s vysielateľom na zachytávanie zvuku vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na získanie vybavenia, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

PRÍPAD 4

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na úpravu volantu a ručné ovládanie pedálov pre zamestnanca, ktorý ma zdravotné postihnutie pohybového aparátu a ktorého pracovná pozícia je vodič.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takúto úpravu vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca s obmedzením pohybového aparátu a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 4 bolo preukázané, že postihnutie pohybového aparátu si skutočne pri výkone svojej práce úpravu vozidla vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu vybavenia automobilu, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

PRÍPAD 5

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na zaobstaranie ústami ovládanej počítačovej myši.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto vybavenie vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca ktorého zdravotné postihnutie si takéto vybavenie vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 5 bolo preukázané, že postihnutie pohybového aparátu horných končatín si skutočne pri výkone svojej práce vybavenie, úpravu špeciálnej pomôcky vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady získanie vybavenia, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

PRÍPAD 6

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na úpravu kancelárskej stoličky ergonomickou opierkou chrbta pre zamestnanca, ktorý ma zdravotné postihnutie pohybového aparátu a jeho pracovná činnosť si vyžaduje dlhé sedenie.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takúto úpravu vyžaduje. Ak áno, v prípade ak zamestnávateľ predloží taký rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, to znamená, že ide o nevyhnutný výdavok vynaložený pre zamestnanca s obmedzením pohybového aparátu a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie vyžaduje, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 6 bolo preukázané, že postihnutie pohybového aparátu si skutočne pri výkone svojej práce úpravu vybavenia – kancelárskej stoličky vzhľadom na povahu práce - dlhé sedenie zamestnanca vyžadovalo. Z uvedeného dôvodu bolo možné považovať náklady na úpravu vybavenia, s prihliadnutím na maximálnu hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov, za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

Pozn. : Zjednodušene, za dodatočný náklad na technické vybavenie je možné považovať náklady k technike, ktoré sú nevyhnutné pre prispôsobenie ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca a to tak, aby mohol techniku a zariadenie bezpečne a plnohodnotne používať.

ZÁVER :

V prípadoch 1 – 6 možno hovoriť ako o príkladoch dobrej praxe. Za dodatočné náklady na technické vybavenie je možné považovať náklady k technike, ktoré sú nevyhnutné pre prispôsobenie ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca a to tak, aby mohol techniku a zariadenie bezpečne a plnohodnotne používať.

Náklady, ktoré zamestnávateľa požadovali skutočne slúžili na pomoc konkrétnym pracovníkom so zdravotným postihnutím a teda spĺňali charakter doplnkovosti, dodatočnosti a zároveň spĺňali aj ostatné podmienky oprávnenosti v zmysle príslušnej schémy štátnej pomoci ako aj iné podmienky, ktorými sa zabezpečí maximálna hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť použitia verejných zdrojov. V prípade, ak by zamestnávateľa prijali zamestnancov bez zdravotného znevýhodnenia, náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru pre pracovníkov so zdravotným postihnutím vrátane upravených alebo pomocných technologických zariadení by si ich prijatie nevyžadovalo, a preto je možné na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady.

Každý prípad je však potrebné posudzovať individuálne. Skutočne oprávnený je len taký dodatočný náklad zohľadňujúci zdravotný stav zdravotne postihnutého zamestnanca, ktorý je nad rámec nákladu, ktorý zamestnávateľ zabezpečuje a znáša pri zamestnancovi, ktorý nie je zdravotne postihnutý. Vzhľadom k tomu je potrebné, aby prijímateľ štátnej pomoci/zamestnávateľ predložil taký rozpis/kalkuláciu nevyhnutných nákladov spojených so zamestnávaním zdravotne postihnutého zamestnanca, aby bolo možné správne rozčleniť a posúdiť skladbu a charakter jednotlivých nákladov.

PRÍPAD 7

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na zabezpečenie novej výpočtovej techniky, ktorá už obsahuje potrebný program pre zamestnanca so zrakovým postihnutím.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takéto vybavenie vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na nákup novej výpočtovej techniky považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 7 bolo preukázané, že náklady na zabezpečenie výpočtovej techniky nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím.

Pozn. : V tomto prípade, by bolo možné považovať za oprávnený náklad spĺňajúci podmienku dodatočnosti – úpravu vybavenia, napr. len program za účelom prispôbenia funkcionality zdravotnému stavu.

PRÍPAD 8

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu nového softvéru.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto vybavenie vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží

rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na nákup nového softvéru považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 8 bolo preukázané, že náklady na kúpu softvéru nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím.

Pozn. : Nákup novej verzie softvéru – výmenu staršej verzie softvéru za novšiu by žiadateľ realizoval aj v prípade, že by zamestnával zdravých zamestnancov. Nie je to nad rámec toho, čo by pre zdravých zamestnancov nenakúpil, pri posudzovaní nebolo možné náklad uznať ako oprávnený.

PRÍPAD 9

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu nového automobilu pre zamestnanca, ktorý ma zdravotné postihnutie pohybového aparátu a ktorého pracovná pozícia je vodič.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na nákup nového automobilu považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii vodič pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 9 bolo preukázané, že náklady na kúpu nového automobilu nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí.

Pozn. : Za oprávnené náklady by sa mohli považovať len tie, ak by sa týkali výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím. Napr. ako v prípade 4 tejto časti.

PRÍPAD 10

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu novej kancelárskej stoličky pre zamestnanca, ktorý ma zdravotné postihnutie pohybového aparátu.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na nákup novej kancelárskej stoličky považovať za dodatočný náklad, nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 10 bolo preukázané, že náklady na kúpu novej kancelárskej stoličky nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôsobeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím.

Pozn. : V prípade nákladu na ergonomickú stoličku uvádzame, že pokiaľ táto nie je špeciálne prispôbena (napr. vyrobená na mieru) vzhľadom na konkrétne zdravotné postihnutie, tento náklad nie je možné považovať za oprávnený.

PRÍPAD 11

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu elektrického lehátka.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na kúpu elektrického lehátka považovať za dodatočný náklad nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovnej pozícii masér pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 11 bolo preukázané, že náklady na kúpu elektrického lehátka nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia. Pri posudzovaní sa vychádzalo zo skutočnosti, že na web stránke, ktorá ponúka uvedený produkt na výkon práce maséra, teda elektrické masážne lehátko, sa toto ponúka štandardne vo výbave, t. z. nie je preukázaná dodatočnosť tohto nákladu. Za oprávnené náklady by sa mohli považovať len tie, ak by sa týkali výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím, avšak z predložených účtovných dokladov nebolo zrejmé, že by produkt obsahoval doplnky, resp. nejaké špecifické vybavenie rovnako tak v predložených dokladoch bol zistený nesúlad, rozpor (rôzne výšky nákladu, dodávateľ).

PRÍPAD 12

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **„ľavo“ prispôbena počítača myš a otočená klávesnica.**

V prípade 12 náklad nebol uznaný ako oprávnený s odôvodnením, že písanie ľavou rukou sa nepovažuje za zdravotné postihnutie.

PRÍPAD 13

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na vŕtacie – gravírovacie centrum, na špeciálny notebook, podstavec pre notebook.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na nákup na vŕtacie – gravírovacie centrum, na špeciálny notebook, podstavec pre notebook považovať za dodatočný náklad nakoľko tieto náklady nevznikli nad rámec

nákladov, ktoré by vznikli, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii administratívny pracovník a organizačný manažér pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 13 bolo preukázané, že náklady na kúpu nákladov - vŕtacie – gravírovacie centrum, na špeciálny notebook, podstavec pre notebook, nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím, avšak v uvedenom prípade išlo o zamestnanca so zdravotným postihnutím, ktorý mal psychické problémy a zamestnanca so zdravotným postihnutím, ktorý mal problémy s chrbticou.

PRÍPAD 14

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu traktorovej kosačky, motorového fúrika.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu, nie je možné náklad na kúpu traktorovej kosačky, motorového fúrika považovať za dodatočné náklady nakoľko tieto náklady nevznikli nad rámec nákladov, ktoré by vznikli ak by na pracovnej pozícii záhradník pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 14 bolo preukázané, že náklady na kúpu traktorovej kosačky, motorového fúrika nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôbeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím. V uvedenom prípade, v prípade predložených nákladov na traktorovú kosačku, motorového fúrika tieto neboli špeciálne prispôbené vzhľadom na konkrétne zdravotné postihnutie, a preto takéto náklady nie je možné považovať za oprávnené.

PRÍPAD 15

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených **na kúpu elektrickej jednostopovej kolobežky.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. V tomto prípade aj napriek tomu, že zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nie je možné náklad na kúpu elektrickej jednostopovej kolobežky považovať za dodatočný náklad, nakoľko tento náklad nevznikol nad rámec nákladu, ktorý by vznikol ak by na pracovnej pozícii poskytujúcej upratovací servis, pracoval bežný zamestnanec, a tieto náklady nie sú priamo spojené s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím k výkonu práce.

V prípade 15 bolo preukázané, že náklady na kúpu elektrickej jednostopovej kolobežky nemožno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia, nakoľko takéto náklady by zamestnávateľ znášal aj keby zamestnal pracovníkov, ktorí nie sú zdravotne postihnutí. Náklady na úpravu alebo získanie vybavenia alebo na získanie a validáciu softvéru sa musia týkať výlučne prispôsobeniu ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím. Nákup elektrickej kolobežky nebol uznaný za oprávnený, nakoľko uvedený produkt sa ponúka štandardne vo výbave, ktorú zamestnávateľ požadoval za dodatočný náklad (nákladný priestor v zadnej časti kolobežky).

PRÍPAD 16

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov na **vybavenie oddychového priestoru - oddychovej zóny (ležadlá - sedacie vaky, interaktívny bublinkový valec – terapeutická pomôcka pre ľudí s duševným ochorením, aróma difuzér a pod.) a zároveň uzamykateľnú lekárničku** pre zamestnanca s ťažkými psychiatrickými diagnózami a pridruženou diagnózou týkajúcou sa problémami s chrbticou a zamestnanca so zdravotným znevýhodnením poruchy autistického spektra.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takéto vybavenie vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej. Dodatočné náklady je potrebné vnímať ako nevyhnutné náklady bezprostredne súvisiace so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím, ktoré majú zohľadňovať zdravotný stav zamestnanca a majú slúžiť na prispôbenie sa pracovnému prostrediu (nie na spríjemňovanie pracoviska resp. terapie - terapeutická pomôcka). Zároveň, zamestnávateľ je povinný vytvoriť zamestnancom také pracovné podmienky a prostredie, aby minimalizoval akékoľvek zdravotné riziká, povinnou výbavou každého pracoviska je podľa zákona takisto lekárnička.

V prípade 16 bolo preukázané, že vybavenie oddychového priestoru - oddychovej zóny nie sú nákladmi na prispôbenie pracovných podmienok nad rámec toho, čo by (aj keď len potenciálne) zabezpečoval pre zdravých zamestnancov. Uvedené náklady by boli vyžadované v prípade zriadenia oddychovej zóny pre všetkých zamestnancov, nie pre účely prispôbenia sa zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca so zdravotným postihnutím (napr. rovnaký sedací vak, rovnaký difuzér by sa zakúpil aj pre zdravého zamestnanca). Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady na vybavenie oddychovej zóny za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. c) Nariadenia.

Pozn. : Je všeobecne známe, že práve pracovné prostredie prispieva k zvýšeniu pracovného výkonu a spokojnosti zamestnancov a preto snaha každého zamestnávateľa je vytváranie vhodného pracovného prostredia pre všetkých svojich zamestnancov. Relaxačné a oddychové zóny sa v súčasnosti stávajú stále bežnejšou súčasťou pracovísk (určené pre všetkých zamestnancov) a v prípade, ak sa zamestnávateľ rozhodne pre poskytnutie takéhoto benefitu svojim zamestnancom, je potrebné aby takéto náklady znášal zamestnávateľ, tieto náklady nesúvisia so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie je preukázaná nevyhnutnosť a dodatočnosť (doplnkovosť) uvedených nákladov.

ZÁVER :

V prípadoch 7 – 16 možno hovoriť ako o príkladoch zlej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľa požadovali, ktorými bola výpočtová technika, softvér, nový automobil, kancelárska stolička, vybavenie oddychovej zóny a i. mali slúžiť všetkým zamestnancom na danej pracovnej pozícii bez ohľadu na zdravotné znevýhodnenie. Vzhľadom na to, že sa pomoc nevzťahovala výlučne k pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím, ale pomoci zamestnávateľovi zabezpečiť chod fungovania spoločnosti ako takej, nemožno na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady.

7.4. NÁKLADY PRIAMO SPOJENÉ S DOPRAVOU PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM DO MIESTA PRÁCE A NA ČINNOSTI SÚVISIACE SO ZAMESTNANÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. d) NARIADENIA

V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 písm. d) Nariadenia a vyjadrenia Európskej Komisie sú oprávnené: náklady priamo spojené s dopravou pracovníkov so zdravotným postihnutím do miesta výkonu práce (na pracovisko) a na činnosti súvisiace s prácou (výkonom práce). Účelom pomoci je zvýšiť zamestnanosť pracovníkov so zdravotným postihnutím. Keďže by inak takéto náklady znášal zamestnávateľ, za príjemcu takejto pomoci sa považuje zamestnávateľ.

Uvedené ustanovenie Nariadenia sa týka dopravy organizovanej alebo hradenej podnikom zamestnávajúcim osoby so zdravotným postihnutím. Predmetné ustanovenie nevylučuje, že zdravotný pracovník vlastní vozidlo a oprávnené náklady predstavujú náklady na prenájom tohto vozidla, alebo výdavky na pohonné hmoty na prepravu na miesto výkonu práce.

Avšak, možné je uplatňovať vždy iba jeden náklad, t. j. prenájom vozidla (ten je podmienený existenciou zmluvy o prenájme súkromného motorového vozidla na služobné účely medzi zamestnávateľom a zamestnancom vlastiacim motorové vozidlo) alebo nákup pohonných hmôt (pričom je potrebné mať dohodu o používaní súkromného motorového vozidla na služobné/pracovné účely a náklady preukazovať). Vo vzťahu k prenájom osobných motorových vozidiel je potrebné mať na zreteli, že výber prenajímateľa osobných motorových vozidiel by mal byť zabezpečovaný prostredníctvom otvoreného transparentného a nediskriminačného postupu verejného obstarávania. V prípade nákupu pohonných hmôt sa odporúča pri posudzovaní vychádzať z údajov uvedených v technickom preukaze vozidla, knihe jász, evidencii dochádzky zamestnanca, z dokladov o nákupe pohonných hmôt (PHM), resp. vo faktúre, v prípade nákupu PHM na palivovú kartu (odporúča sa žiadať doklad o vystavení palivovej karty na príjemcu pomoci príslušnou spoločnosťou). V súvislosti s oprávnenými nákladmi v rámci nákladu „doprava“ sa amortizácia za oprávnený náklad nepovažuje.“

V zmysle článku 34 ods. 2 písm. d) Nariadenia môžu byť ako dodatočné náklady oprávnené náklady uplatnené buď náklady na prenájom alebo na pohonné hmoty. Oba náklady súčasne však nie je možné uplatňovať, nakoľko by mohlo ísť o duplicitu v rámci oprávnených nákladov.

Za oprávnené dodatočné náklady je možné považovať aj náklady priamo spojené s dopravou pracovníkov so zdravotným postihnutím na pracovisko a na činnosti súvisiace s prácou, ktoré sú zabezpečované

taxislužbou. V tomto kontexte je možné¹¹ považovať za dopravu platenú podnikom (zamestnávateľom) zamestnávajúcim osoby so zdravotným postihnutím a za oprávnené náklady môžu byť považované náklady súvisiace s poskytovaním taxislužby (cestovné/prepravné) za predpokladu, že predstavujú dodatočné náklady zamestnávateľa spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím. Na tieto účely je potrebné mať uzatvorenú zmluvu medzi zamestnávateľom a prepravcom, v rámci ktorej musí cena zahŕňať cestovné/prepravné za poskytované služby stanovené v zmysle ceny za 1 km jazdy.

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených na dopravu do miesta práce pre zamestnanca, ktorému to jeho zdravotne postihnutie inak nedovoľuje.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca a povaha práce takéto náklady vyžaduje. Ak áno, v prípade ak žiadateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov je možné náklad vynaložený na dopravu považovať za oprávnený avšak iba za predpokladu, že doprava do miesta práca a na činnosti súvisiace so zamestnávaním je nevyhnutná z dôvodu, že zdravotné postihnutie zamestnanca neumožňuje, aby sa zamestnanec so zdravotným postihnutím dopravil do zamestnania iným spôsobom.

V tomto prípade je možné za oprávnený náklad považovať náklady spojené s dopravou do zamestnania a to konkrétne prenájom vozidla alebo nákup pohonných hmôt. Je potrebné však upozorniť, že náklady je možné považovať za oprávnené len za predpokladu, že zamestnanec má podpísanú so zamestnávateľom dohodu o používaní súkromného motorového vozidla na služobné účely. Upozorňujeme, že nie je možné uplatňovať oba náklady, nakoľko by došlo k duplicite nákladov podľa článku 34 ods. 1 písm. d) Nariadenia ako takých.

V prípade 1 možno hovoriť ako o príklade dobrej praxe. Zamestnanec mal podpísanú so zamestnávateľom dohodu o používaní súkromného motorového vozidla na služobné účely, čo je prvotnou podmienkou na to, aby sa náklad mohol považovať za oprávnený náklad. Zároveň, jeho zdravotný stav mu nedovoľoval dopravovať sa do miesta výkonu práce iným spôsobom.

V prípade, ak by zamestnávateľ prijal zamestnanca bez zdravotného znevýhodnenia, náklady na dopravu by si ich prijatie nevyžadovalo, a preto je možné na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady. Každý prípad je však potrebné posudzovať individuálne. K žiadosti o úhradu boli požadované aj pokladničné doklady o kúpe pohonných hmôt z registračnej pokladni, knihu jász, výpočet amortizácie, zaúčtovanie a bankový výpis o úhrade nákladov zamestnancovi. Z knihy jász boli uznané len cesty z miesta výkonu práce do miesta vykonávania pracovných činností. Amortizácia a zvyšné najazdené km boli považované za neoprávnené výdavky.

PRÍPAD 2

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených na dopravu do miesta práce pre zamestnanca, ktorému to jeho zdravotné postihnutie inak nedovoľuje, pričom mu je poskytnutý peňažný príspevok na ten istý účel použitia, ktorým je doprava/preprava zamestnanca so zdravotným postihnutím na miesto výkonu práce, resp. do zamestnania.

¹¹ Vychádzajúc zo stanoviska koordinátora pomoci Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

V prípade, kedy je z prostriedkov verejných zdrojov poskytnutý peňažný príspevok za účelom dopravy/prepravy zamestnanca so zdravotným postihnutím na miesto výkonu práce, resp. do zamestnania, a zároveň zamestnávateľ žiada o dodatočné náklady priamo spojené s dopravou pracovníkov so zdravotným postihnutím do miesta výkonu práce, má sa za to, že môže ísť o ten istý účel použitia, a nie je možné považovať výdavky na dodatočné náklady na dopravu/prepravu zamestnanca v zmysle čl. 34 ods. 2 písm. d) Nariadenia, vzhľadom na ten istý účel použitia za oprávnené, nakoľko by išlo o duplicitné financovanie.

Pozn. : Nie je možné podporovať opätovne ten istý účel, na ktorý bol už raz príspevok zo strany štátu poskytnutý.

7.5. MZDOVÉ NÁKLADY ZA HODINY, POČAS KTORÝCH JE PRACOVNÍK SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM NA REHABILITÁCIU PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. e) NARIADENIA

V súlade s ustanoveniami článku 34 ods. 2 písm. e) Nariadenia sú oprávnené náklady mzdové náklady za hodiny, počas ktorých je pracovník so zdravotným postihnutím na rehabilitácii.

Všeobecne možno uviesť, že rehabilitácia je neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti. Ak ju občan potrebuje, je plne hradená z verejného zdravotného poistenia. O jej potrebe rozhoduje lekár špecialista (chirurg, neurochirurg, ortopéd, rehabilitačný lekár a pod.), ktorý určuje aj rozsah a druh poskytovanej rehabilitačnej liečby.

Článok 34 ods. 2 písm. e) Nariadenia sa týka výlučne mzdových nákladov zamestnanca za hodiny, počas ktorých je pracovník so zdravotným postihnutím na rehabilitácii, a tieto mzdové náklady, resp. tento druh pomoci nesmie byť zároveň financovaný prostredníctvom systému sociálneho zabezpečenia členského štátu. Napr. v prípade ak štát účinne platí mzdové náklady za hodiny (náhrada mzdy za práceneschopnosť), počas ktorých je zamestnanec na liečení, nie je možné tieto duplicitne financovať z iného verejného zdroja, nakoľko by išlo o neoprávnenú štátnu pomoc.

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie nákladov za pracovný čas, ktorý zamestnanec so zdravotným postihnutím strávil na lekárom nariadenej rehabilitácii.

V tomto prípade, ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu nákladov, ktoré skutočne preukážu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, je možné náklad za pracovný čas, ktorý by zamestnanec u zamestnávateľa odpracoval v prípade, ak by nemal lekárom nariadenú rehabilitáciu, považovať za dodatočný náklad.

V prípade 1 bolo preukázané, že náklady za pracovný čas možno považovať za oprávnené dodatočné náklady podľa odseku 2 písm. e) Nariadenia, nakoľko zamestnanec mal lekárom nariadenú rehabilitáciu.

Pozn. : Pri mzdových nákladoch za hodiny, počas ktorých je pracovník so zdravotným postihnutím na rehabilitácii, napr. ak má zamestnanec so zdravotným postihnutím nariadenú rehabilitáciu, je vhodné, aby mal poskytovateľ k dispozícii doklad o nariadenej/odporúčanej rehabilitácii (napr. lekárske potvrdenie) ako aj potvrdenia o jej absolvovaní v jednotlivých dňoch vystavených rehabilitačným lekárom.

7.6. AK PRÍJEMCA POMOCI POSKYTUJE CHRÁNENÉ ZAMESTNANIE, NÁKLADY NA VÝSTAVBU, INŠTALÁCIU ALEBO MODERNIZÁCIU VÝROBNÝCH JEDNOTIEK PRÍSLUŠNÉHO PODNIKU A AKÉKOL'VEK ADMINISTRATÍVNE NÁKLADY A NÁKLADY NA DOPRAVU, ZA PREDPOKLADU, ŽE SÚ PRIAMYM DÔSLEDKOM ZAMESTNÁVANIA PRACOVNÍKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM PODĽA ODSEKU 2 PÍSM. f) NARIADENIA

V súvislosti s administratívnymi nákladmi, podľa článku 34 ods. 2 písm. f) Nariadenia, ak príjemca pomoci poskytuje **chránené zamestnanie** oprávnené náklady sú náklady na výstavbu, inštaláciu alebo modernizáciu výrobných jednotiek príslušného podniku a akékoľvek administratívne náklady a náklady na dopravu, **za predpokladu, že sú priamym dôsledkom zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím.**

Písmeno f) definuje náklady, ktoré vznikli v dôsledku zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím. Vychádzajúc z usmernení na platforme e-State aid WIKI v zmysle článku 34 ods. 2 písm. f) Nariadenia, z hľadiska priameho dôsledku zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím, ide o **náklady priamo spojené s integráciou pracovníkov so zdravotným postihnutím do pracovnej sily spoločnosti (zamestnávateľa).**

PRÍPAD 1

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na kúpu a nainštalovanie svetelnej signalizácie na žehliaci stroj a konštrukčnú úpravu stroja na ovládanie bez nožného pedálu.**

V prvom rade, je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takéto vybavenie vyžaduje. V prípade ak áno, ak zamestnávateľ predloží rozpis/kalkuláciu, ktoré skutočne preukázu, že spĺňajú charakter a povahu dodatočného nákladu k bežnému, t. z., že ide o nevyhnutný náklad na prispôbenie pracoviska zdravotnému stavu konkrétneho zamestnanca, je možné posúdiť takýto náklad za dodatočný.

V prípade 1 bolo preukázané, že náklad bezprostredne súvisel so zdravotným znevýhodnením zamestnanca a bol priamym dôsledkom jeho zamestnávania. Konkrétne, bol vynaložený pre zamestnanca s obmedzením pohybového aparátu a jeho zdravotné postihnutie si takéto vybavenie - svetelnú signalizáciu na žehliaci stroj a jeho úpravu, na kvalifikované vykonávanie pracovnej činnosti vyžadovalo a z uvedeného dôvodu ho bolo možné považovať za dodatočný náklad.

Pozn. : V prípade, že doplnkové vybavenie je súčasťou cenovej ponuky pre zakúpenie napr. žehliaceho stroja, je potrebné, aby cenová ponuka bola rozčlenená/oddelená v rámci samostatnej položky - cena za doplnkové vybavenie, nakoľko len tento náklad možno považovať za dodatočný.

ZÁVER :

V prípade 1 možno hovoriť ako o príklade dobrej praxe. Za dodatočné náklady na výstavbu, inštaláciu alebo modernizáciu výrobných jednotiek príslušného podniku a akékoľvek administratívne náklady a náklady na dopravu, možno považovať za dodatočné za predpokladu, že sú priamym dôsledkom zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím.

Pozn. : Za dodatočné náklady je možné považovať náklady k technike, ktoré sú nevyhnutné pre prispôsobenie ich funkcionality zdravotnému stavu zamestnanca a to tak, aby mohol techniku a zariadenie bezpečne a plnohodnotne používať.

Článok 34 Nariadenia podmieňuje pomoc dodatočnými nákladmi na zamestnávanie pracovníkov so zdravotným postihnutím. Písmeno f) hovorí o nákladoch, ktoré vznikli v dôsledku zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím. Pokiaľ sú náklady napr. na výstavbu, modernizáciu rovnaké ako náklady na akúkoľvek inú výstavbu, modernizáciu, môže tam pracovať akýkoľvek typ pracovníkov, priestor sa špeciálne neprispôsobuje pre potreby konkrétneho pracovníka so zdravotným znevýhodnením, potom žiaden z týchto nákladov nie je oprávnený.

PRÍPAD 2

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených na vypracovanie analýzy podniku, finančnú analýzu podniku, efektívne prispôsobenie počtu ľudí so zdravotným znevýhodnením, počet ich asistentov práce, náklady a výhody rôznych modelov sociálneho podnikania a závery SWOT analýza každého modelu.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc, vybavenie vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôobením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 2 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočného nákladu akceptovať, nakoľko nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania týchto zamestnancov. Takto vzniknuté náklady, zamestnávateľa/podniky bežne znášajú pri zriaďovaní svojich prevádzok, pracovísk, tvorbe pracovných miest a zamestnávaní zamestnancov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Je bežným postupom pri plánovaní založenia podniku strategické plánovanie, ktorého nevyhnutnou súčasťou je podnikateľský plán vrátane SWOT analýzy, ktorých náročnosť sa odvíja od charakteru a povahy činnosti podniku. Práve z uvedeného nie je možné náklady súvisiace s vypracovaním analýz považovať za dodatočný náklad.

PRÍPAD 3

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov vynaložených na nastavenie procesov agendy zamestnávania ľudí so zdravotným znevýhodnením, komunikáciu s poskytovateľom a príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, vybavovanie žiadostí o príspevky, administrácia podkladov a spracovanie žiadosti o refundácie príspevkov pre chránené dielne alebo integračné podniky, komplexná mesačná agenda znevýhodnených zamestnancov, zmeny zdravotných ťažkostí, potrieb zamestnancov.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať

za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 3 bolo preukázané, že náklady na spracovanie žiadosti o príspevky od verejných inštitúcií, ktoré je možné získať v rámci zamestnávania zamestnancov so zdravotným postihnutím, nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím, nakoľko nie sú podstatou samotného zamestnávania týchto zamestnancov. Náklady so spracovaním žiadosti o príspevky od verejných inštitúcií a administrácia súvisiaca s predkladaním požadovanej dokumentácie pre vyplatenie príspevkov sú náklady vyvolané z podmienok pre získanie pomoci ako takej zo strany štátu, tzn. súvisiace so získaním novej dotácie alebo príspevku od štátu. Takto vzniknuté náklady, znášajú zamestnávateľia/podniky bežne pri prijímaní/zamestnávaní zamestnancov.

Zákon o službách zamestnanosti umožňuje zamestnávateľom/podnikom získať podporu napr. na vytváranie/udržanie pracovných miest prostredníctvom rôznych nástrojov aktívnych opatrení na trhu práce, pre rôzne kategórie zamestnancov, znevýhodnených zamestnancov (inak znevýhodnených ako pracovníkov so zdravotným postihnutím) a môžu žiadať o poskytnutie podpory formou žiadosti o poskytnutie príspevku, resp. následne žiadosti o úhradu platby, a preto nie je možné chápať tieto náklady ako doplnkové, nakoľko sa tieto vzťahujú na všetkých zamestnancov, akýchkoľvek znevýhodnených v zmysle zákona o službách zamestnanosti resp. zákona o sociálnej ekonomike.

Pozn. : V súčasnosti je poskytovaná rôzna podpora z verejných zdrojov zo strany viacerých poskytovateľov, predovšetkým v rámci Eurofondov, ktoré vytvárajú zapojeným subjektom administratívne náklady súvisiace so žiadaním podpory a plnením zmluvných podmienok (napr. aj v rámci komplexného spracovania podkladov k žiadosti). Náklady súvisiace s podporou od štátu sú bežnými nákladmi každého subjektu žiadajúceho o finančnú podporu v rámci grantov, nenávratného finančného príspevku, príspevkov, úverov, záruk.

V súvislosti s poskytovaním podpory v rámci zamestnávania znevýhodnených zamestnancov je potrebné upozorniť na rozdiel v podmienkach poskytovania pomoci prostredníctvom schém minimálnej pomoci (pomoci *de minimis*) a schém štátnej pomoci. V rámci administratívnych nákladov je odlišnosť v rámci minimálnej pomoci, ktorá nedefinuje (neokliešťa) oprávnenosť nákladov a podmienky stanovuje vnútroštátna legislatíva. Pravidlá štátnej pomoci sú však prísnejšie, kedy priamo článok 34 Nariadenia písmeno f). definuje už konkrétnu oprávnenosť nákladov bez ohľadu na vnútroštátny právny základ. To znamená, že posúdenie poskytovateľa a rozhodnutie o oprávnenosti konkrétneho nákladu, závisí od príslušnej schémy pomoci.

Pred platnosťou a účinnosťou zákona o sociálnej ekonomike, pred „transformáciou chránených dielní na registrované sociálne podniky“ bola podpora výlučne poskytovaná prostredníctvom § 60 Príspevkov na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov, pričom oprávnenosť nákladov (vrátane administratívnych) je v rámci tohto opatrenia stanovená odlišne, nie tak prísne ako v rámci štátnej pomoci, a práve preto sa v praxi môžu zamestnávateľia/podniky stretávať s rôznym výkladom, odlišnou oprávnenosťou.

PRÍPAD 4

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na nábor zamestnancov, vyhľadávanie vhodných kandidátov zdravotne znevýhodnených osôb, organizovanie a riadenie pohovorov.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu zamestnanca so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 4 bolo preukázané, že náklady na personálne výdavky, znášajú zamestnávateľa/podniky bežne pri prijímaní/zamestnávaní zamestnancov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Výberový proces je bežným postupom a nutnosťou zamestnávateľov pri obsadzovaní pracovných miest, pričom náročnosť sa odvíja od požiadaviek zamestnávateľa v nadväznosti na charakter a špecifickosť pracovnej pozície či už prostredníctvom sprostredkovateľských/personálnych agentúr, výberových konaní externe/alebo vlastnými kapacitami, prípadne v spolupráci s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny. Uvedené náklady znáša každý zamestnávateľ, a preto ich nie je možné zahrnúť do dodatočných nákladov.

PRÍPAD 5

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na nábor zamestnancov, vyhľadávanie vhodných kandidátov zdravotne znevýhodnených osôb, organizovanie a riadenie pohovorov, na hodnotenie zamestnancov, posudzovanie ich vhodnosti pre konkrétne typy pracovných miest a pracovných procesov, pravidelné testovanie zamestnancov, kurzy osobného rozvoja na posilnenie efektívnej organizácie.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 5 bolo preukázané, že náklady na personálne výdavky, znášajú zamestnávateľa/podniky bežne pri prijímaní/zamestnávaní zamestnancov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Pozri prípad 4 tejto časti. V súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie ako napr. kurzy osobného rozvoja a iné všeobecné a odborné vzdelávanie upravuje Európska komisia v Nariadení samostatným článkom 31 Pomoc na podporu vzdelávania, ako štátnu pomoc pre zamestnávateľov s osobitnými podmienkami pre oprávnenosť a odlišnou intenzitou pomoci.

PRÍPAD 6

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na manažment sociálnych/integračných podnikov, chránených dielní a chránených pracovísk, poradenstvo a konzultácie pre zamestnávateľov povinných zamestnávať osoby so zdravotným postihnutím.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 6 bolo preukázané, že preukázané náklady, znášajú zamestnávateľa/podniky bežne pri zamestnávaní zamestnancov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Vzdelávacie aktivity na zvyšovanie kvalifikácie ako napr. zdravotnícke kurzy, manažérske kurzy a iné všeobecné a odborné vzdelávanie upravuje Európska komisia v Nariadení samostatným článkom 31 Pomoc na podporu vzdelávania, ako štátnu pomoc pre zamestnávateľov s osobitnými podmienkami pre oprávnenosť a odlišnou intenzitou pomoci.

PRÍPAD 7

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na kúpu pozemku, vypracovanie štúdie stavby a projektu, nákladmi na realizáciu inžinierskych sietí, začatie stavebných prác administratívnej budovy s výrobnou dielňou a príslušenstvom.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 7 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočného nákladu akceptovať, nakoľko ide o všeobecné náklady na zariadenie a vybavenie podniku ako celku a nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania výlučne týchto občanov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Výklad Európskej komisie z platformy e-state wiki

Otázka členského štátu o posúdenie preplatenia dodatočných nákladov **na výstavbu skladu.**

Pokrývajú oprávnené náklady všetky náklady na výstavbu kancelárií pre účtovné oddelenie, keď nie je zdravotne postihnutý žiadny z účtovníkov? Účtovné oddelenie poskytuje služby pre zdravotne postihnutých ako aj pre ostatných pracovníkov.

Vychádzajúc z usmernenia na platforme e-State aid WIKI :

Článok 34 Nariadenia podmieňuje pomoc dodatočnými nákladmi na zamestnávanie pracovníkov so zdravotným postihnutím. Písmeno f) hovorí o nákladoch, ktoré vznikli v dôsledku zamestnávania pracovníkov so zdravotným postihnutím. Pokiaľ sú náklady na sklad rovnaké ako náklady na akýkoľvek iný sklad, môže tam pracovať akýkoľvek typ pracovníkov a nevznikajú dodatočné náklady spojené so zdravotne postihnutými zamestnancami (napr. prístup, špeciálne stroje), potom žiaden z týchto nákladov nie je oprávnený. To isté platí pre budovu pre oddelenie účtovníctva. Tieto náklady nie sú priamo spojené s integráciou pracovníkov so zdravotným postihnutím, ale majú zabezpečiť podporné služby pre všetkých zamestnancov.

PRÍPAD 8

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na spracovanie účtovnej a daňovej agendy.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 8 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočného nákladu akceptovať, nakoľko ide o všeobecné administratívne náklady podniku ako celku a nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania výlučne týchto občanov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Účtovnú a mzdovú agendu je povinný viesť každý zamestnávateľ v rámci zamestnancov (aj v prípade statusu PN, tehotenstvo a pod.) v súvislosti s plnením zákonných povinností vo vzťahu k pracovnoprávnym vzťahom každého zamestnanca.

PRÍPAD 9

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **vynaložených na úhradu prenájmu, elektrickej energie, plynu a vody.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným prevádzkovým nákladom každého zamestnávateľa, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 9 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočného nákladu akceptovať, nakoľko ide o všeobecné prevádzkové náklady podniku a nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania

výlučne týchto občanov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

PRÍPAD 10

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **na dopravu, na nákup hardwaru a administratívne náklady.**

Pod dopravu žiadateľ uviedol „kyvadlovú dopravu“, t. j. dovoz komponentov určených na montáž, resp. vývoz hotových zmontovaných dielov medzi výrobnými priestormi obchodného partnera a priestormi žiadateľa o príspevok. V rámci nákladov na nákup hardwaru a pod administratívne náklady chcel klient zahrnúť: nákup hardwaru (PC s príslušenstvom), prenájom prevádzkových priestorov vrátane spotreby el. energie, plynu, vody, náklady na IT systém, telekomunikačné náklady, prípadne mzdové náklady na spracovanie účtovnej a daňovej agendy.

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej.

V prípade 10 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočných nákladov akceptovať, nakoľko ide o všeobecné náklady na zabezpečenie chodu podniku ako celku a nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania výlučne týchto občanov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Na administratívne náklady týkajúce sa napr. nákupu hardwaru (PC s príslušenstvom), prenájmu prevádzkových priestorov vrátane spotreby el. energie, plynu, vody, nákladov na IT systém, telekomunikačných nákladov, prípadne mzdových nákladov na spracovanie účtovnej a daňovej agendy je potrebné obvykle nahliadať ako na všeobecné bežné náklady, ktoré znáša akýkoľvek zamestnávateľ/podnik bežne pri zamestnávaní zamestnancov, na zabezpečenie fungovania chodu spoločnosti ako takej a nepredstavujú dodatočné náklady.

Pozn. : Pozri vyhodnotenia vyššie tejto časti.

PRÍPAD 11

Žiadateľ požiada o preplatenie dodatočných nákladov **na školenie.**

V prvom rade je potrebné posúdiť, či si povaha zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca takúto pomoc vyžaduje. V takomto prípade nie je možné takéto náklady považovať za dodatočné náklady, a to z toho dôvodu, že vo všeobecnosti takýto typ nákladu je bežným nákladom, a nie je ho možné považovať za náklad nad rámec bežného nákladu, ktorý by vznikol, ak by na pracovisku/pracovnej pozícii pracovali iba bežní zamestnanci, a tieto náklady nie je možné priamo spájať s prispôbením sa zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím a podmieňovať k výkonu práce ako takej. Z predložených dokladov bolo pri posudzovaní zistené, že školenie rovnakého druhu by zamestnávateľ zabezpečoval všeobecne pre všetkých pracovníkov, bez ohľadu na zdravotné znevýhodnenie, išlo o bežné školenie „predstavenie“

stroja, ktorý nie je žiadnym spôsobom prispôsobený zdravotnému postihnutiu pracovníkov so zdravotným postihnutím.

V prípade 11 bolo preukázané, že nie je možné takýto druh dodatočných nákladov akceptovať, nakoľko ide o všeobecné náklady na zabezpečenie chodu podniku ako celku a nepredstavujú dodatočné náklady spojené so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím a nie sú podstatou samotného zamestnávania výlučne týchto občanov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať náklady za oprávnený dodatočný náklad podľa odseku 2 písm. f) Nariadenia.

Pozn. : Školenie ako také nie je možné zaradiť pod administratívne náklady, rovnako tak nie sú oprávneným nákladom tlmočenie a úradný preklad.

ZÁVER :

V prípadoch 2 – 11 možno hovoriť ako o príkladoch zlej praxe. Náklady, ktoré zamestnávateľa požadovali, ktorými boli vypracovanie analýzy podniku, finančnú analýzu podniku, personálne výdavky, náklady na manažment sociálnych/integračných podnikov, chránených dielní a chránených pracovísk, poradenstvo a konzultácie pre zamestnávateľov, nákladov na úhradu prenájmu, elektrickej energie, plynu a vody, na školenia, potrebovali všetci zamestnanci na daných pracovných pozíciách bez ohľadu na zdravotné znevýhodnenie. Vzhľadom na to, že sa pomoc nevzťahovala výlučne k pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím, a nie sú priamy dôsledkom zamestnávania zamestnancov so zdravotným postihnutím, ale zamestnávateľovi zabezpečujú nevyhnutný chod fungovania spoločnosti ako takej, nemožno na takéto náklady nahliadať ako na dodatočné náklady.

PRÍLOHY¹²: NEFORMÁLNE USMERNENIA ZO STRANY EK – PLATFORMA E-STATE WIKI

- Príloha 1 Otázka členského štátu – Maďarsko - zo dňa 16. 02. 2015 a odpoveď Komisie
- Príloha 2 Otázka členského štátu – Lotyšsko - zo dňa 23. 11. 2018 a odpoveď Komisie
- Príloha 3 Otázka členského štátu – Belgicko zo dňa 17. 05. 2018 a odpoveď Komisie
- Príloha 4 Otázka členského štátu – Slovenská republika zo dňa 28. 06. 2019 a odpoveď Komisie
- Príloha 5 Otázka členského štátu – Poľsko zo dňa 14. 11. 2014 a odpoveď Komisie
- Príloha 6 Otázka členského štátu – Slovinsko a odpoveď Komisie zo dňa 18.6.2015

8. ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

V kontexte oprávnenosti výdavkov je potrebné pri posudzovaní vychádzať zo skutočnosti, že prijímateľ pomoci je povinný spĺňať podmienky príslušnej schémy štátnej pomoci, v ktorých sa vo všeobecnosti uvádza, že prijímateľovi sa uhrádzajú iba skutočne vynaložené oprávnené výdavky podľa schémy štátnej pomoci vo výške zodpovedajúcej schválenej intenzite pomoci. Príspevok sa poskytuje prijímateľovi na základe preukázania skutočne vzniknutých nákladov po predložení účtovných dokladov, z ktorých je možné presne identifikovať jednotlivé náklady. Zároveň tak, je nevyhnutné disponovať relevantnými informáciami o povahe zdravotného postihnutia konkrétneho zamestnanca, bez ktorých nie je možné

¹² Prílohy ako súčasť metodického dokumentu sú zverejnené na webovom sídle poskytovateľa

posúdiť oprávnenosť nákladov. Za oprávnené náklady je možné považovať náklady za predpokladu, ak sú splnené všetky podmienky článku 34 Nariadenia a relevantné podmienky kapitoly I. Nariadenia.

Záverom je potrebné uviesť, že v zmysle § 17 ods. 2 zákona o štátnej pomoci na poskytnutie pomoci nie je právny nárok.